

N Deur-aan-deurverkoop gas en elektriciteit A2 Brussel, 20 september 2022
MH/SL/AS
882-2022

ADVIES

over

**EEN MOGELIJK ONTWERP VAN KONINKLIJK BESLUIT
VOOR EEN BETERE OMKADERING VAN DE DEUR-AAN-DEURVERKOOP
VAN GAS- EN ELEKTRICITEITSCONTRACTEN**

(goedgekeurd door het bureau op 22 juni 2022,
bekrachtigd door de algemene vergadering van de Hoge Raad op 20 september 2022)

Op 16 mei 2022, heeft de Hoge Raad voor de Zelfstandigen en de K.M.O. een adviesvraag ontvangen die door dhr. P-Y. Dermagne aan de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven - BRC Verbruik werd gericht over een mogelijk ontwerp van koninklijk besluit voor een betere omkadering van de deur-aan-deurverkoop van gas- en elektriciteitscontracten.

Na een vergadering van de Commissie Marktpraktijken op 31 mei 2022, heeft het bureau van de Hoge Raad bij hoogdringendheid op 2 juni 2022 onderstaand advies uitgebracht, dat werd bekrachtigd door de algemene vergadering van de Hoge Raad op 20 september 2022..

CONTEXT

De deur-aan-deurverkoop van gas- en elektriciteitscontracten zou een praktijk zijn die tot veel misbruik leidt ten nadele van de consument. Uit bepaalde studies en uit het verslag van de Ombudsdienst voor Energie (die ons evenwel niet werden bezorgd) zou blijken dat dit een terugkerend probleem van een zekere omvang is, dat de implementatie rechtvaardigt van een bijzonder mechanisme dat de consument een betere bescherming biedt.

STANDPUNTEN

1. Korte termijn

De termijn die aan de Hoge Raad wordt toegekend om zich uit te spreken (oorspronkelijk 1 juni) is wederom erg kort. Dit werd ons verklaard door het feit dat de raadpleging van de Hoge Raad achterwege werd gelaten aangezien de huidige problematiek weinig betrekking lijkt te hebben op de bij hem vertegenwoordigde leden.

2. Precedent – herroepingstermijn

In het kader van de omzetting van de Omnibusrichtlijn was de Hoge Raad verheugd vast te stellen dat de Belgische wetgever geen *goldplating* had toegepast met betrekking tot de herroepingstermijn, die onder bepaalde voorwaarden kon worden verlengd van 14 tot 30 dagen.

Hoewel hij uiteindelijk instemt met het voorstel van de overheid om de herroepingstermijn te verlengen van 14 tot 30 dagen, benadrukt de Hoge Raad dat dit alleen in deze welbepaalde sector mag gebeuren en in geen geval een precedent mag scheppen voor een verlenging in andere situaties, waartegen de Hoge Raad formeel gekant is!

Zoals de opstellers van het ontwerp hebben toegelicht, wordt de onderliggende problematiek door een aantal studies bevestigd en moet er actie worden ondernomen ter bestrijding van deze praktijken, die plaatsvinden in de zeer specifieke sector van de deur-aan-deurverkoop van gas en elektriciteit die door bepaalde grote spelers wordt gedomineerd. De leden van de Hoge Raad lijken inderdaad niet rechtstreeks te worden geïsoleerd - tenzij zelf als consument - door het geplande koninklijk besluit. Om deze reden zou de Hoge Raad, in dit uitzonderlijke geval en in het licht van dit uitdrukkelijke verzoek, bij hoge uitzondering de verlenging van de herroepingstermijn kunnen aanvaarden.

3. Bijkomende maatregelen - opties

Naast de verlenging van de herroepingstermijn van 14 tot 30 dagen, zouden de opstellers van het ontwerp nog andere maatregelen willen invoeren.

Er worden drie varianten voorgesteld, waartussen de Hoge Raad wordt verzocht een keuze te maken en te bepalen welke zijns inziens de beste optie is. Het gaat om de volgende voorstellen:

- 1) *Ofwel de invoering van een “opt-in” via een sticker “JA aan deur-aan-deurverkoop van gas- en elektriciteitscontracten” die de consument al dan niet op zijn brievenbus kan kleven,*
- 2) *Ofwel de invoering van een verplichting voor ondernemingen die via deur-aan-deurverkoop een energiecontract verkocht hebben om deze overeenkomst na een bedenktijd van 14 dagen te laten valideren bij de consument,*
- 3) *Ofwel de invoering van een verbod om de uitvoering van de overeenkomst aan te vatten gedurende deze 30 dagen, om de consument toe te laten de overeenkomst te herroepen zonder de hieraan verbonden nadelen wanneer de uitvoering van de overeenkomst reeds begonnen is, evenals extra precontractuele informatie – enkel voor deze verkooptechniek in deze specifieke sector – waarin de onderneming uitdrukkelijk dient uit te leggen hoe de voorgestelde voorwaarden verschillen van de voorwaarden van de lopende overeenkomst van de consument en waarin een link moet worden gemaakt met de regionale prijsvergelijkingswebsites.*

Met betrekking tot optie 1 stelt de Hoge Raad zich vragen bij de uitvoerbaarheid ervan en vindt hij deze niet opportuun.

Met betrekking tot opties 2 en 3 wenst de Hoge Raad geen voorkeur uit te spreken. Hij wijst er evenwel op dat het in beide gevallen aangewezen zou zijn dat de overeenkomst onmiddellijk kan ingaan indien de consument daar uitdrukkelijk om verzoekt.

Het is immers moeilijk om zich uit te spreken over eventuele opties die vrij vaag zijn en waarvan de praktische modaliteiten en de juridische gevolgen niet voldoende zijn aangegeven.

BESLUIT

De Hoge Raad voor de Zelfstandigen en de K.M.O. begrijpt de onderliggende noodzaak voor de autoriteiten om deze sector met zijn bijzondere configuratie te reguleren en verzet zich daar niet tegen in dit specifieke geval.

Hij herinnert echter aan het standpunt dat hij reeds lang verdedigt om in het kader van de omzetting van richtlijnen niet aan *goldplating* te doen en aan het feit dat hij zich principieel verzet tegen de verlenging van de herroepingstermijn.
